

Jaarstukken 2023

Programma 2

Samenleving

Visie

We vinden het belangrijk dat je in Purmerend jezelf kunt zijn en dat je er fijn kunt wonen. De omgeving waarin Purmerenders leven nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om samen met het netwerk en onze partners in de gemeente, te kijken wat nodig is. Zo kunnen inwoners zich goed ontwikkelen met als doel dat zij zoveel mogelijk zelfstandig kunnen zijn. We streven er naar dat Purmerenders zo lang mogelijk in de thuisomgeving kunnen blijven functioneren en beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituatie. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken. Zo werken we samen met partners en inwoners aan een inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dichtbij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen treffen. Dit vraagt om een nauwe, gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. Medewerkers, zowel van de gemeentelijke loketten als van maatschappelijke organisaties, zoeken elkaar steeds vaker op om slimme en snelle oplossingen te bedenken. We kijken daarbij steeds naar de context van de inwoner. Dit is geheel in lijn met de koers waar we voorstaan en die we de komende jaren verder gaan ontwikkelen, samen met onze partners. Deze manier van werken vraagt soms om lef en daadkracht. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft. We stellen de uitvoering in staat om te handelen vanuit deze manier van werken. De komende jaren staat de koers, zoals opgeschreven in het nieuwe maatschappelijke beleidskader, centraal en zijn onze acties erop gericht om hier verder handen en voeten aan te geven. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op. Om ervoor te zorgen dat we van elkaar leren, maar vooral dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van de verschillen per gemeente.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Welzijn

Door middel van het welzijnswerk streven we ernaar het welzijn van onze inwoners te bevorderen, om zo complexe situaties te voorkomen waarbij meerdere problemen zoals, financiële, opvoedkundige of sociale problemen, spelen. De Purmerendse samenleving groeit - uitdagingen komen en gaan. Er wordt steeds meer van de mensen in de samenleving verwacht; denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en een actieve deelname aan de maatschappij. Het welzijnswerk helpt hierbij: zij staan dichtbij onze inwoners (van jong tot oud), ondersteunen bij de zelfredzaamheid, vergroten het netwerk en brengen mensen bij elkaar.

- In de wijken en dorpen zijn de signalen en vragen van de inwoners vanuit samenwerking opgepakt, waarbij vrijwilligers en medewerkers naast onze inwoners staan. Samen gaan ze eropaf en zijn ze zo laagdrempelig mogelijk aanwezig op de verschillende plekken.
- Er is ingezet op het versterken van het eigen netwerk bijvoorbeeld door middel van de inzet van Eigen Kracht Centrale en Eigen Plan.
- De waakvlam is begonnen in de wijk Wheermolen Oost. Hier zoekt hij contact met de kwetsbare mensen in de wijk in samenwerking met het welzijnswerk, zorginstellingen en/of woningcorporaties. Dit is inmiddels uitgebreid naar de andere wijken en ook de bibliotheek heeft ondersteuning vanuit de waakvlam ontvangen, omdat vanuit hier het signaal kwam dat er daar veel kwetsbare inwoners samenkomen.
- In samenwerking met Huisartsenzorg Zaanstreek-Waterland (HZW) zijn we met een aantal huisartsen gestart met een directere doorverwijzing vanuit de huisarts naar de wijkteams. Door nog meer de handen ineen te slaan, bekijken we gezondheid niet alleen in medische of psychische zin, maar ook door in te zetten op veerkracht, functioneren en meedoen.
- Het zorgstelsel staat onder druk, steeds meer zorgvragen waar voorheen geïndiceerde hulp op werd ingezet, worden (ook) in het preventieve veld opgepakt. Deze verschuiving van specialistische zorg naar het voorveld is in 2023 meer dan ooit merkbaar in de wijken. Dit vraagt om intensieve samenwerking tussen (zorg)partijen, korte lijnen en een andere manier van samenwerking met de gemeentelijke loketten, maar bovenal focus op het versterken van het netwerk van de inwoners zelf. Hier gaan we in 2024 mee verder.
- De kantine van sporthal De Vaart is verbouwd om deze op verschillende manieren in te kunnen zetten voor en door de wijk. Na de verbouwing zijn veel activiteiten opgezet en verplaatst naar deze locatie in de Purmer Zuid.
- Eind 2023 is het nieuwe jongerencentrum Kenjedia geopend in de Wheermolen. In deze pilot van ongeveer 1,5 jaar is een plek gecreëerd waar jongeren elkaar op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten. Door deze nieuwe locatie komen jongerenwerkers van Clup Welzijn makkelijker in contact met deze jeugd en kunnen ze hen ondersteunen bij allerlei dingen waar ze tegenaan kunnen lopen in het leven.

Kunst & Cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat in de stad. Cultuur zorgt voor sociale cohesie en draagt bij aan de vermindering van eenzaamheid. Cultuur maakt een brede ontwikkeling mogelijk van onze inwoners. Purmerend heeft een gevarieerd, samenhangend, herkenbaar en goed toegankelijk kunst- en cultuuraanbod. Iedere inwoner kan met kunst en cultuur in aanraking komen door onder meer combinaties met onderwijs en zorg. We investeren in financieel gezonde culturele instellingen en verenigingen en stimuleren inwoners die weer actief aan het culturele leven deelnemen.

- In 2023 is een start gemaakt met de nieuwe cultuurvisie. Er zijn bijeenkomsten geweest waarin onder meer is gesproken over het belang van cultuur, toekomstbestendigheid en de zichtbaarheid van het culturele aanbod.
- De verbinding tussen cultuur, economie en toerisme is versterkt; voor de cultuurvisie wordt onder meer gesproken met toeristische partijen en de BIZ binnenstad.
- Toekomstbestendigheid van het culturele veld en het behoud en werven van vrijwilligers worden in de cultuurvisie meegenomen. Diverse culturele partners hebben in 2023 meegedaan aan het initiatief 'Purmerend ontmoet en doet' om vrijwilligerswerk onder de aandacht te

brengen. Daarnaast zijn de subsidies van het Steunpakket COVID-19 voor het culturele veld allemaal afgerond.

- Er hebben diverse culturele activiteiten in de buitenlucht plaatsgevonden. We blijven cultureel aanbod in onder andere het Amfitheater stimuleren.
- Er is een vervolg gegeven aan gesprekken tussen het onderwijs en het culturele veld om cultuureducatie in het onderwijs te versterken. Er is door meerdere culturele partners een gezamenlijke flyer uitgebracht met informatie over het aanbod.

Jeugd

Een fijne jeugd in Purmerend en hulp krijgen wanneer dat nodig is. Het is belangrijk dat gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning ontvangen. Door vanuit vroegsignalering meer in te zetten op lichte vormen van hulp en ondersteuning voorkomen we onnodige inzet van specialistische jeugdhulp. Een betere samenwerking zorgt ervoor dat inwoners effectiever geholpen worden.

- In december 2023 is de Jeugdnota 'samen leven' vastgesteld. Daarin staat beschreven hoe we de komende jaren inzetten op normaliseren, preventie en integrale samenwerking.
- We hebben ons gericht op alle Purmerendse kinderen en hun omgeving waarbij de focus lag op het 'normale' opgroeien en opvoeden (normalisering). We hebben ingezet op een kansrijke start voor jonge kinderen bijvoorbeeld tijdens de bijeenkomst in november in De Beuk: door de geboortezorgketen met elkaar in contact te brengen, kunnen ze samenwerken ten goede van de pas geworden ouders en pasgeboren baby's.
- Juist rond een ingrijpende gebeurtenis als het krijgen van een kind, is het belangrijk om hier niet alleen voor te staan: gratis zwangerschapscursussen zorgen voor verbinding van ouders. Voor Purmerendse ouders is de online cursus van OudersInc beschikbaar om ze inzichten te geven in het ouderschap tijdens de eerste levensjaren van het kind.
- We hebben ingezet op het trainen van professionals op het gebied van mediation. Hiermee hebben we de juridische kennis op het gebied van scheiden vergroot, de gespreksvaardigheden versterkt en heeft men meer praktische tools in handen om de inwoners te begeleiden in het proces rondom scheiden.
- Er is verder gewerkt aan de afbouw van de gesloten jeugdzorg volgens de bovenregionale aanpak 'Thuis voor Noordje'. Zaanstreek-Waterland realiseert hiermee, samen met andere regio's in Noord-Holland, een toereikend aanbod voor jeugdigen waarin kleinschalige woonvoorzieningen, die zo veel mogelijk voelen als thuis, worden nagestreefd.
- We hebben ingezet op het werken in de wijk met de ketenpartners als scholen, POH GGZ Jeugd, schoolmaatschappelijk werk en wijkinitiatieven om gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning te geven.
- Er is aandacht geweest voor de werving van pleeggezinnen door onder andere deel te nemen aan de landelijke campagne "Open je wereld". We hebben aan deze landelijke campagne lokaal een schakel in de keten toegevoegd, namelijk Buurtgezinnen.
- Het Pgb is met succes geïmplementeerd, Loket Jeugd beoordeelt Pgb's conform de verordening en de nadere regels. Het gemiddelde toegekende PGB per budgethouder is in 2023 ook gelijk aan het landelijke gemiddelde. Er is daarbij ook meer aandacht voor kwaliteit, het doelmatig behalen van resultaten en er wordt vanuit de inhoud gekeken.
- We hebben breder ingezet op het verstevigen van de eigen krachten van een gezin/jeugdige en het sociale netwerk om te voorkomen dat jeugdigen onnodig in de specialistische jeugdhulp terecht komen. Er is geïnvesteerd in samenwerking met ketenpartners als de Eigen Kracht

Centrale en Eigen Plan, maar ook Buurtgezinnen, Homestart en Clup Welzijn om ondersteuning zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden.

- We hebben de capaciteit bij Veilig Thuis met succes uitgebreid. De wachttijden zijn hierdoor significant gedaald. Daarnaast hebben we ingezet op versteviging van de samenwerking tussen het lokale veld en Veilig Thuis zodat inwoners effectiever geholpen zijn.
- Met de regiogemeenten Zaanstreek-Waterland, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen (GI's) en de Raad voor de Kinderbescherming hebben we ingezet op minder schakels in Jeugdbeschermingsketen (JB-keten). We signaleren tijdig de zorgen en onveiligheid rondom inwoners als gevolg van (vermoedens van) huiselijk geweld.

Onderwijs

Kinderen krijgen optimale ontwikkelkansen en groeien veilig op. Hun ontwikkeling door de jaren heen verloopt volgens een doorlopende leerlijn. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig wanneer kinderen extra hulp nodig hebben.

- Samen met de schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en regiogemeenten zijn we gestart met het opstellen van een regionale ontwikkelagenda Inclusief Onderwijs. Het doel van deze ontwikkelagenda is om gezamenlijk te werken aan het creëren en faciliteren van optimale ontwikkelkansen voor kinderen, dichtbij huis, in de regio Waterland.
- We hebben het afgelopen jaar ingezet op meer aanwezigheid van leerplicht en jongerenadviseurs van het Jongerenloket op de MBO's in Purmerend. We zien dat jongeren door deze preventieve samenwerking sneller op weg worden geholpen naar een andere opleiding, werk of dagbesteding wat schooluitval en thuiszitten voorkomt.
- Docenten in het primair onderwijs zijn getraind in Rots en Water, zodat zij elementen uit de methode kunnen toepassen tijdens de (gym)lessen. Hierdoor wordt op een laagdrempelige manier de sociale en emotionele competenties van kinderen vergroot.
- Op bijna alle basisscholen en middelbare scholen zijn voorlichtingslessen gegeven door middel van theater. Ook op het (voortgezet) speciaal onderwijs zijn de lessen aangeboden en met enthousiasme ontvangen. Hierin worden verschillende maatschappelijke thema's behandeld, zoals middelengebruik, omgaan met geld en sociale media.
- Op de basisscholen in de Beemster is de pilot gestart om techniek eerder aan te laten sluiten bij kinderen en dit te stimuleren.
- De bibliotheek op school is uitgebreid om het leesonderwijs een impuls te geven en te stimuleren. De boekencollectie is aangevuld en er zijn leescoördinatoren aangesteld. Op het Gerrit Rietveld is een bibliotheek geopend.
- Eind 2022 zijn 4 Lü-mobielen aangeschaft om bewegend leren te stimuleren en deze zijn in 2023 in gebruik genomen. Door middel van deze apparaten kan bewegen gecombineerd worden met het curriculum van de school. Hierdoor wordt niet alleen het bewegend leren gestimuleerd, maar wordt er ook bijgedragen aan de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen.
- In januari 2023 is een regionale vervolgbijeenkomst geweest met pedagogisch medewerkers van de kinderopvang en jeugdverpleegkundigen van het CJG om het voorveld beter met elkaar te verbinden en elkaar te inspireren. Op basis van de input is besloten gerichte trainingen te organiseren op het gebied van gedrag en gesprekstechnieken.
- In samenwerking met Kuna Mondo (school voor nieuwkomers) is een pilot gestart bij basisschool de KlimOp. In de kleutergroepen starten veel kinderen die de Nederlandse taal nog niet voldoende machtig zijn. Door extra NT2-ondersteuning, in groepjes van 4 kinderen, wordt

deze achterstand ingelopen, zodat de kinderen met een voldoende woordenschat in groep 3 kunnen starten.

- In mei is de eerste voorschools maatschappelijk werker (vsmw) gestart bij Clup. Net als bij de inzet van het schoolmaatschappelijk werk, beoogt deze rol een betere verbinding te maken tussen het gezin, de buurt en het onderwijs, in dit geval de voorscholen (voornamelijk gericht op peuters).

Sport

Purmerend als sportieve en vitale gemeente: een leefbare stad die bruist, met sportieve en vitale inwoners. Het verenigingsleven is sterk ontwikkeld en de buitenruimte nodigt voldoende uit om te bewegen. De sport- en recreatievoorzieningen zijn goed en er is een gevarieerd aanbod van activiteiten, zodat inwoners worden verleid om gezond te leven en elkaar te ontmoeten. Sport draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid van mensen en speelt een belangrijke rol bij het verbinden van alle maatschappelijke beleidsvelden, zoals onderwijs, zorg, participatie, armoede, jeugd en ouderen. We helpen verenigingen organisatorisch en financieel gezond te zijn en te blijven om ruimte te houden voor het stimuleren en realiseren van een gezonde (sport) omgeving.

- We hebben uitvoering gegeven aan de Sportvisie, Sportakkoord en Preventieakkoord naar aanleiding van het uitvoeringsprogramma, door alle geplande activiteiten voor zowel sport- en preventieakkoord te starten en/of te realiseren. Aan de verschillende, in de stukken opgenomen, onderwerpen is invulling gegeven.
- Het proces om sponsoruitingen vanaf de sportvelden op de omgeving te richten, zodat verenigingen meer mogelijkheden hebben om inkomsten te verwerven, is gestart maar nog niet afgerond.
- We helpen verenigingen te ontwikkelen na corona, naar vereniging 2.0 met de integratie van multi sportoplossingen. Hierbij valt te denken aan de inzet van VR toepassingen binnen verschillende sporten om ouderen te helpen te blijven bewegen of om de slagtechniek te optimaliseren. Ook zijn er verschillende initiatieven gestart om jongeren meer aan het bewegen te krijgen en te houden.
- Versterken van de doorverwijzing naar sportaanbieders door actief in te zetten op een goede samenwerking tussen maatschappelijke instellingen zoals onderwijs, de GGD, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg. Met de oprichting van Sportkoepel Purmerend- Beemster voor sportaanbieders en de aanwezigheid van de Sportraad is er een breed netwerk voor ondersteuning van maatschappelijke vraagstukken.
- We zetten in op de gezonde wijk waarin sporten, spelen en gezonde voeding dichtbij huis zijn. Er is nadrukkelijk deelgenomen aan de ontwikkeling van verschillende parken behorende bij het parkenplan. Hiermee krijgt sport en spelen een prominente plek in park en wijk. Verder wordt bij renovatie van wijken en/of speelvoorzieningen gekeken naar de mogelijkheid tot sport en spelen voor alle doelgroepen. Ook is er aandacht voor de verbindingroutes om deze toegankelijker en veiliger te krijgen.
- Vitale sportaanbieders zijn ondersteund in het aangaan van de verbinding en opstarten van maatschappelijke projecten. Zo zijn er meerdere evenementen en activiteiten georganiseerd voor verschillende doelgroepen. Ook is in gezamenlijkheid invulling gegeven aan maatschappelijke gezondheid gerelateerde vraagstukken, waarbij sport en bewegen soms het doel maar veelal ook het middel was.
- We hebben gewerkt aan een nieuw te realiseren sporthal de Karekiet. Gestart is met het inzichtelijk maken van de capaciteitswens voor binnensporten en bewegingsonderwijs. Naar aanleiding van het ophalen van de eisen en wensen is het benodigde omgezet naar een

massastudie en volumemodellen, met verschillende scenario's. Dit wordt in 2024 meegenomen in de gehele gebiedsontwikkeling van de Karekiet.

- Voor de uitbreiding van het Leeghwaterbad is na het haalbaarheidsonderzoek een verdiepend onderzoek verricht. De uitkomsten van het verdiepend onderzoek heeft geresulteerd in een voorstel tot het aanvragen van krediet voor de realisatie uitbreiding Leeghwaterbad met een extra bad. Dit voorstel is op 2 november 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

Gezondheid

We streven er naar dat Purmerenders, jong en oud, zoveel mogelijk bewust en gezond leven. Zo proberen we ouders te stimuleren om gezond te koken voor hun kinderen, zodat het letterlijk met de 'papepel' wordt ingegoten.

- Eerstgeborenen kunnen vanaf hun 4^e maand gedurende 8 weken een gezonde BabyGroenteTas ontvangen. In 2023 zijn 500 tassen thuisbezorgd voorzien van recepten voor de ouders om de groente op de juiste wijze te bereiden.
- JOGG Purmerend organiseert geregeld webinars 'Hoe wordt mijn kind een makkelijke eter?'
- Op de peuteropvang kunnen alle peuters een gezonde lunch of 'snack' ontvangen.
- In 2023 heeft de leefstijlcoach 37 kinderen bezocht, vaak vanwege eetproblemen (slecht of niet eten) of overgewicht. Middels een paar sessies bij de mensen thuis, worden acties ingezet. Het gaat vaak om structuur, supermarktsafari, gezondere keuzes en beweging in samenwerking met Spurd.
- Scholen die zich hadden aangemeld voor het EU-schoolfruit, hebben 'verlengd schoolfruit' ontvangen: dit overbrugde de periode waarin EU-schoolfruit niet levert.
- In samenwerking met Huisartsenzorg Zaanstreek-Waterland (HZW) is de voorstelling 'Dromen vangen' georganiseerd voor alle huisartsen over positieve gezondheid. Huisartsen worden daardoor gestimuleerd meer aandacht te schenken aan de gezondheid van de patiënten dan alleen de ziekte.
- Het theatergezelschap 'De STOPpers' is tweemaal in De Purmaryn geweest om rokers en hun omgeving te stimuleren om te stoppen.
- We hebben uitvoering gegeven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) waar bovenstaande punten een uitwerking van zijn. Daarnaast hebben we door GALA alle basisscholieren een Dopper gegeven om water te drinken op school, gezonde kooklessen mogelijk gemaakt voor groep 7 bij de kinderboerderij, een bijdrage geleverd aan de QR-fitroute in Beemster en voorlichting gegeven over drugs en alcohol aan basisscholieren.
- Alle openbare speelterreinen (speeltuintjes en trapvelden) zijn voorzien van een Rookvrij-tegel.

WMO en mantelzorg

Met de ingekochte hulpmiddelen en dienstverlening zijn inwoners goed ondersteund in het langer thuis kunnen blijven wonen en hun zelfredzaamheid. De ondersteuning sluit aan bij de behoefte van onze inwoners. Mantelzorgers worden ondersteund.

- De contracten voor hulp bij het huishouden, individuele begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf, zijn gestart per 1 januari 2021. Jaarlijks, op 1 januari, kunnen nieuwe aanbieders van deze diensten in aanmerking komen voor een contract als zij aan de eisen voldoen. In 2023 hebben 3 nieuwe aanbieders een contract gekregen.
- De kwaliteit en onderhoud van de (maatwerk) producten en diensten zijn gemonitord door contractmanagement Wmo en met behulp van Toezichthouders van GGD Amsterdam.

- De nieuwe samenwerkingsagenda gemeenten regio Zaanstreek-Waterland en Zilveren Kruis 2023 e.v. is vastgesteld en maakt nu onderdeel uit van het IZA Regioplan. Inwoners ondervinden minder hinder van de 'schotten' die bestaan tussen de Wmo, Wlz en ZvW.
- Er is samen met verschillende maatschappelijke organisaties een start gemaakt om bewustwording te creëren op het gebied van verschillende soorten mantelzorgers en de verschillende behoeftes die er spelen.
- De campagne 'Wat is mantelzorg' is voortgezet om bewustwording van mantelzorgers te vergroten en de weg naar ondersteuning laagdrempeliger te maken.
- Organisaties die mantelzorgondersteuning bieden werken op regionaal niveau samen om van elkaar te leren. De mantelzorgregisseur uit Purmerend heeft hier een coördinerende rol. Deze manier van werken zorgt ervoor dat er breder wordt gekeken naar de vraag van de mantelzorger en de zorgvrager. Door breder te kijken naar deze vraag kan er vaak laagdrempeliger ondersteuning worden geboden en kan geïndiceerde zorg worden uitgesteld.
- In respijthuis Het Buitenhuis is gestart met een pilot Coffee & Care. Mantelzorgers hebben, naast behoefte aan logeerszorg, ook behoefte aan mogelijkheden voor dagopvang. Opvang die bijvoorbeeld plaats vindt van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. Dit wordt vaak ingezet wanneer een mantelzorger een lange dag van huis is (denk aan een uitvaart of bruiloft). Dit is regionaal vanuit GALA opgezet.

Ouderen

Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben en hebben de mogelijkheid te verhuizen naar een woning passend bij de levensfase. Zorg kan ondersteund worden door de gunstige ligging van de locatie en slimme aanpassingen in huis.

- De gefaseerde toewijzing van 75+ aanleunwoningen is afgerond. Woningzoekende ouderen kunnen nu digitaal reageren op 75+ aanleunwoningen. Voor inwoners die moeite hebben om dit digitaal op te pakken is er ondersteuning vanuit het sociale wijkteam.
- Wij blijven in structureel overleg met zorgaanbieders over mogelijkheden om extramurale zorg en ondersteuning af te stemmen op de individuele situatie van ouderen. Door de mogelijkheden te ondersteunen met slimme technologie (e-health) kan de zorg worden ontlast. Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben.
- De pilot Thuisgekookt is gestart en heeft dit eerste jaar thuishoks en aanvragers langdurig aan elkaar kunnen koppelen. Hierdoor worden buurtgenoten aan elkaar gekoppeld en ontvangt de aanvrager op regelmatige basis een maaltijd van een buurtgenoot die graag een portie extra. kookt.
- Er is een start gemaakt met de ketenaanpak valpreventie. Vanuit GALA is Valpreventie een onderdeel. Hierbij wordt ingezet op beweging en het aanbieden van erkende valpreventie interventies voor ouderen.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar in de samenleving. Het brengt Purmerenders samen, zorgt voor verbinding en is belangrijk voor vele maatschappelijke partners en evenementen. Het vinden en binden van vrijwilligers is een grote uitdaging waarin we zoveel als mogelijk gezamenlijk optrekken. We zien een trend van de steeds ouder wordende vrijwilliger en het tekort aan nieuwe aanwas van (jongere) vrijwilligers. Met name bij sport- en culturele verenigingen zien we de behoefte aan meer vrijwilligers.

- In 2023 organiseerden we met diverse vrijwilligersorganisaties een tijdelijk informatiepunt 'Ontmoet & Doet' in het voormalige ABN AMRO kantoor. Doel ervan was om meer vrijwilligers te werven en in de actiemodus te krijgen. De opkomst en het aantal nieuw geworven vrijwilligers viel tegen. Oorzaken zijn de beperkte openingstijden, vindbaarheid van de locatie (entree achterzijde Koemarkt), de (koude) winterperiode en de beschikbare capaciteit bij de verenigingen. Komende periode zetten we in op andere innovatieve manieren die bijdragen aan het vinden van nieuwe vrijwilligers. Denk hierbij aan acties zoals vrijwilligersmarkten in het stadje en flyers in welkomsttasjes voor nieuwe inwoners.
- Daarbij is er een actieve werkgroep van vrijwilligersorganisaties ontstaan dat zich bezig houdt met diverse acties voor het vinden en binden van vrijwilligers. Clup Welzijn heeft hierin de trekkersrol.
- Afgelopen jaar investeerden we, met behulp van subsidie van de Provincie Noord-Holland, in een nieuwe interactieve website voor het vrijwilligerspunt (vrijwilligerspunt.nu). Op de achtergrond vinden de laatste werkzaamheden plaats om te komen tot een platform waar matching van vraag en aanbod mogelijk is.
- Het vrijwilligerswerk heeft tevens een prominentere plek op de website van Purmerend gekregen (purmerend.nl/vrijwilligerswerk).
- De gemeenteraad heeft de motie Maatschappelijke Diensttijd aangenomen. In overleg met onze maatschappelijke partners verkennen we de mogelijkheden van dit initiatief.

Maatschappelijke ondersteuning/opvang

De aanpak in wijken en buurten -dichtbij inwoners- stimuleert een inclusieve samenleving.

Purmerenders worden zoveel mogelijk thuis of in de wijk ondersteund. Op die manier vangen we eerder signalen op en kunnen we passende hulp organiseren.

- De kennis over psychiatrie en psychische kwetsbaarheid in de wijk is geborgd en de samenwerking tussen ketenpartners rondom personen met onbegrepen gedrag is geïntensiveerd op verschillende niveaus. Alle ketenpartners blijven onverminderd hun inzet tonen door zorg te dragen voor afvaardiging vanuit hun organisatie.
- We zetten in op het organiseren van een fijnmazig netwerk in wijken en buurten waar de verschillende professionals elkaar kunnen ontmoeten en de voorzieningen bijdragen aan een inclusieve samenleving. In de letterlijke zin: samen leven. Waarin vragers van ondersteuning of zorg ook dragers voor anderen kunnen zijn. In navolging op het advies van de commissie Dannenberg 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' blijven we bezig het ondersteuningsaanbod te ontwikkelen voor cliënten. Dit heeft de gemeente geëffectueerd door zorgprofielen op te stellen en aan te vullen met een variant die voorziet in het realiseren van 24/7 bereikbaarheid van een zorgprofessional. Dit is bedoeld voor inwoners die in de eigen woonomgeving ggz-ondersteuning ontvangen middels 'beschermd thuis' product.
- Er wordt gezocht naar een locatie om mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding te bieden.

Armoede en schulden

Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder (problematische) schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- De herijking van het armoedebeleid is in september 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. We zijn aan de slag gegaan met de ontwikkelrichtingen en de verruiming van een aantal

regelingen. Als onderdeel van de herijking van het armoedebeleid is gestart met het onderzoek naar een meedoen-pas.

- In 2023 is er aan 4.831 huishoudens energietoeslag verstrekt. Alle inwoners die energietoeslag hebben ontvangen is ook informatie verstrekt over de MeerDoen regelingen.
- In het kader van de actie "Slim met energie" hebben 1.026 huishoudens in 2023 gratis energiebesparende producten besteld. Vanaf de start in november 2022 tot en met 31 december 2023 hebben in totaal 2.342 huishoudens een bestelling gedaan. In 2023 is hiervoor meerdere malen een reminder gestuurd aan huishoudens die de energietoeslag hebben ontvangen.
- We hebben binnen team Schuldienstverlening 75 "energieheld" trajecten ingezet. Hierin hebben we kwetsbare inwoners geholpen bij het besparen op hun energierekening.
- In het kader van vroegsignalering hebben wij in 2023 6028 meldingen (betalingsachterstanden van minimaal 2 maanden) opgepakt. We hebben hierbij met verschillende interventies inwoners hulp aangeboden om te voorkomen dat zij in een problematische schuldsituatie terecht zouden komen.
- We hebben 4464 inwoners op een laagdrempelige manier kunnen helpen met de online geldfittest van de Nederlandse schuldhulprouwe (NSR). Naar aanleiding van de geldfittest hebben tenminste 173 inwoners hulp gezocht en gekregen in de vorm van bijvoorbeeld schuldhulpverlening, inzet SchuldHulpMaatje, Humanitas of Clup Welzijn.

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. Als gemeente kijken we hoe we verschillende mensen beter en effectiever ondersteunen.

- Werkom is in samenwerking met Purmerend en Zaanstad aan de slag gegaan met de uitvoering van de strategische agenda die eind 2022 werd vastgesteld. Zo heeft Werkom in 2023 onder andere gewerkt aan interne en externe werkleertrajecten die beter aansluiten op de behoefte van de kandidaten van Werkom.
- De pilot ontwikkelbanen en verlengde werkleertrajecten liep in 2023 ten einde en is tussentijds geëvalueerd. Hieruit zal een voorstel volgen in 2024.
- In 2023 is het wetsvoorstel breed offensief in werking getreden. Dit is een brede regionaal georiënteerde agenda vanuit het Rijk om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. In 2023 is regionaal samengewerkt om een goed beeld te krijgen van de wijzigingen en wat dit betekent voor onze inwoners, de lokale uitvoeringsorganisatie en onze regionale re-integratieverordening.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk op weg geholpen ten behoeve van integratie. Daarbij wordt voor iedereen een plan op maat gemaakt.

- Ook in 2023 heeft Purmerend voldaan aan de taakstelling huisvesting statushouders. Ten opzichte van 2022 was deze fors hoger (203 in 2023 en 123 in 2022). De uitgaven bijzondere bijstand zijn ten opzichte van 2022 dan ook gestegen, omdat er meer werd uitgegeven aan kosten voor woninginrichting.
- In 2023 is het formele taalaanbod voor inburgeraars aanbesteed. De aanbesteding is gewonnen door de partijen IVIO en Fiolet. Zij gaan de komende 4 jaar inburgeraars in Purmerend de Nederlandse taal leren.
- In 2023 zijn stappen gezet om de samenwerking tussen verschillende organisaties rondom inburgeraarstrajecten beter op elkaar te laten aansluiten. Zo werken partijen als

Vluchtelingenwerk, Werkom, de taalscholen en Newbees nu intensiever met elkaar samen om beter aan te kunnen sluiten bij de behoefte en leefwereld van de inburgeraar.

- Voor het creëren van praktijkplekken voor inburgeraars in de B1 en Z-route is een pilot met Newbees gestart.

Oekraïne

- Op basis van de regeling "opvang ontheemden Oekraïne" wordt aan de opgevangen Oekraïners leefgeld verstrekt.
- Over de maand december 2023 ontvingen 149 huishoudens (= 212 personen) leefgeld.
- Oekraïners kunnen met hun vragen terecht bij de consulenten participatie. Werkom kan hen ook begeleiden naar betaald werk.

Toeslagenaffaire

- We hebben halverwege 2023 een toename gezien in de behoefte aan brede ondersteuning, gedupeerden waren voorzichtig toe aan de "nieuwe start". Specifiek ingezette consulenten luisteren naar de betreffende inwoner, kijken naar passende oplossingen en bieden zo maatwerk.
- Doordat er actiever gebruik gemaakt wordt van brede ondersteuning is € 146.000 meer aan individuele tegemoetkomingen toegekend in 2023 dan ten tijde van de Najaarsnota 2023 werd geprognosticeerd.
- De totale kosten voor deze individuele tegemoetkomingen wordt gedeclareerd bij het Rijk op de SiSa regeling brede hulpverlening. Het verschil tussen het bedrag bij de baten en lasten is het bedrag aan overhead dat wordt gedeclareerd op deze SiSa regeling, maar verplicht moet worden verantwoord op het overzicht Overhead. Daardoor ontstaat er een verschil tussen de lasten en de baten op dit programma.

Wijkmanagement

De dorps- en wijkmanagers zijn de ogen en oren van de wijken en dorpen. Meer inwoners en ondernemers zijn op de hoogte van de werkzaamheden van de dorps- en wijkmanagers, en weten hen makkelijk te vinden om hen te raadplegen en te informeren over dorps- en wijkaangelegenheden. Op deze manier worden inwoners meer in hun kracht gezet om zelf initiatieven te nemen in de wijk, weten ze elkaar te vinden en ontwikkelt de buurt zich in positieve zin.

- De ruimtelijke ontwikkelingen in de stad zijn er meer dan ooit, wat een grotere druk legt op de adviezen en input vanuit wijkmanagement. Om deze vraag te kunnen bemensen is het accountmanagement vorig jaar uitgebreid. De accountmanager ondersteunt het wijkmanagement door de specifiek fysieke vraagstukken in de wijk op te pakken. Zij vormen een brug tussen de situatie buiten/signalen in de stad/inwoners meldingen en het ruimtelijk domein en bedrijfsvoering.
- Er is een wijkoverstijgende wijkmanager ingezet om thema's en hoofdzaken die zich niet beperken tot 1 wijk aan te pakken en de context hiervan op passende wijze op tafel te leggen, zowel intern als extern. Hierdoor kunnen de wijkmanagers hun focus op de wijk behouden.
- De werkruimte in de wijken Beemster en de Purmer Zuid zijn uitgebreid om meer zichtbaar te zijn in de stad en dorpen.
- Afgelopen jaar stond in het teken van een toename van veiligheidsvraagstukken en geweldsincidenten, zoals jongerenoverlast, messenverbod, dak- en thuislozen en mensen met onbegrepen gedrag. De inzet vanuit wijkmanagement hierop is divers: toevoegen van de context

in de wijk, bruggen slaan met inwoners, verbindingen leggen, gezicht namens de gemeente naar buiten, signalen oppikken en een bemiddelende rol hebben.

- Werken in wijken is voortgezet, ook de loketten vanuit het maatschappelijk domein worden hier steeds meer op toegerust.
- Meer dan voorgaande jaren is er ingezet op bewonersinitiatieven en gebruik gemaakt van wijkbudgetten.

Zorgfraude

Voorkomen van zorgfraude zodat het budget ook daadwerkelijk besteed wordt aan die mensen die het nodig hebben.

- We willen zorgfraude binnen de Jeugdwet en WMO vroegtijdig signaleren en effectief ingrijpen als het zich voordoet. Daarvoor houden we pro-actief toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid van verstrekkingen (minimaal 1 fte is daarvoor nodig). We hebben een tool gebruikt om beter te kunnen screenen.
- Consulents worden getraind om signalen beter te kunnen herkennen.

Belangrijk om te weten

Maatschappelijk beleidskader en de koers

In 2023 is het nieuwe maatschappelijk beleidskader vastgesteld. Dit betreft een overkoepelende visie over de manier van werken voor de gemeente met uitgangspunten die onze manier van werken kenmerken en waarover we met elkaar in gesprek moeten gaan én blijven, zodat we onze inwoners zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. Het gaat over rollen en verwachtingen. Tezamen met de verschillende nota's (die vooral aangeven wát er moet gebeuren) en de algemene subsidieverordening, sluit dit stuk goed aan door richting te geven aan hóe we werken.

Wat heeft het gekost

PGR02	Realisatie 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 bijgesteld	Realisatie 2023	Afwijking
Lasten	-175.957	-156.628	-196.159	-194.049	2.110
Baten	46.248	32.714	57.615	68.146	10.530
Saldo	-129.710	-123.914	-138.544	-125.903	12.641

Het programma Samenleving heeft per saldo een voordelige afwijking van € 12.641.000. Dit komt door € 2.110.000 lagere lasten en € 10.530.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.